

PROSLAVAM OB ROB

Vzgajamo publiko

Dan republike smo praznovali na najrazličnejše načine. V občini smo imeli osrednjo kulturno prireditev v počastitev 29. novembra, kjer so nastopili priznani umetniki in ansambli. Tudi v mnogih krajevnih skupnostih in šolah je bilo slišati petje, recitiranje, muziciranje...

Ko omenjam vse te prireditve, ki so povečini dobro obiskane, ne morem mimo tega, da so tudi v nekaterih delovnih organizacijah pripravili proslave. Likovne razstave posvečene prazniku in nastopi poklicnih in amaterskih kulturnikov poustvarjalcev so dajali ton prireditvam.

Naj omenim samo dve takšni prireditvi: ena je bila v proizvodni hali IMP na Vojkovi (28. 11. ob 10. uri), druga pa v dvorani Družbenega doma Stadion (ZRMK, 28. 11. ob 13. uri).

IMP so obiskali člani šolskega kulturnega društva OŠ Danila Kumar, recitatorji in pevci. Delavci, ki so se za nekaj trenutkov odtegnili delu, so z velikim zanimanjem spremljali kulturni spored.

Drugo prireditev je pripravil Zavod za raziskovanje materiala in konstrukcij. Povabili so orkester Mandolino, pevce iz OŠ Danila Kumar, recitatorje iz OŠ Borisa Ziharla, trio Lorenz in pevca Franca Javornika ter njegovi hčerki; s programskim listom so člane kolektiva seznanili s sporedom.

Tako v IMP kot v ZRMK so bili zadovoljni s prireditvijo; še jih bodo pripravili so rekli. Mislim, da bi bilo vse to pisanje odveč, če bi hoteli registrirati samo zadovoljstvo. Pomembno je, da so tako eni kot drugi izjavili, da bodo takšne prireditve še imeli. Tisti, ki tako »mimogrede« in brez posredovanja medijev javnega obveščanja, sliši operno petje, muziciranje Lorencev, recitiranje, si takšnega doživetja še želi; tako so izjavili poslušalci. Marsikdo bo po takšni spodbudi le prestopil prag opere, drame, filharmonije... Z vsako prireditvijo jih bo več.

Tudi to je treba še dodati: tako ena kot druga prireditev ni bila draga, še posebej ne, če vemo kakšno zadovoljstvo je bilo med poslušalci. Če pa bi se pri takšnem prizadevanju združilo več delovnih organizacij, bi bili stroški zares minimalni. Rezultati, ki bodo sledili takšnemu pristopu skrbi za kulturno življenje delovnega človeka, bodo brez dvoma zelo pomembni. Kulturno življenje je last nas vseh, zato naj se z njim srečujemo in ga živimo ob vsakem času in povsod.

M. Š.

Folklorna skupina osnovne šole Borisa Ziharla (višja skupina).

OSNOVNA ŠOLA BORISA ZIHARLA

Pevci, lutkarji in plesalci

V sedmih sekcijah je vključenih 300 otrok

Lani smo predstavili vsa kulturno-umetniška društva, ki delujejo v naši občini, letos pa vas bomo seznanili z dogajanjem v šolskih kulturnih društvih. Število teh iz leta v leto narašča, saj imajo tako društvo že na vseh osnovnih šolah v občini. Žal, zamisel še ni prodrla na druge vzgojno-izobraževalne ustanove, izjema je bežigrajska gimnazija, na kateri dijaki prav te dni ustanavljajo kulturno zadružno.

Najmlajša osnovna šola v naši občini je OŠ Borisa Ziharla. Na njej deluje šolsko kulturno društvo že od začetka, to je štiri leta. Mentor društva je Marta Bežanova, ki nam je tudi povedala nekaj več o kulturnem življenju na šoli.

Šolsko kulturno društvo združuje 7 sekcij, v katere je vključeno okrog 300 učencev, se pravi več kot polovica vseh na šoli. Društvo je samoupravno organizirano, vsako leto na občnem zboru člani pregledajo poročila in sprejmejo nove programe, volijo predsednika društva in odbore. Učenci sami pripravijo občni zbor in ga tudi vodijo.

Najštevilnejša je na šoli zborovska dejavnost, saj imajo dva zbora, otroškega in mladinskega. Mladinski zbor uspešno sodeluje na raznih tekmovanjih in je letos prejel v Celju na zveznem tekmovanju srebrno odlikovanje. Dvakrat so tudi že povabili na šolo udeležence festivala v Celju in skupaj z njimi pripravili koncert, prvič s pevskim zborom OŠ I. celjske čete in letos s pevskim zborom Radost iz Prage. Njihov pevski zbor se loteva zelo zahtevnih sodobnih skladb sodobnih slovenskih skladateljev in s tem skuša približati otrokom tudi sodobno glasbeno ustvarjalnost.

Zaradi starostne razlike, je vsaka skupina ločena na višjo

in nižjo. To velja predvsem za recitacijsko skupino in likovni krožek, medtem ko sta novinarski in foto-krožek »rezervirana« za starejše.

Posebnost šolskega kulturnega društva pa so lutkovni krožek, katerega uspešno vodi edini mentor, ki ni redno zaposlen na šoli, in tri folklorne skupine. Mlajša skupina pleše predvsem partizanska kola in lažje plesne, srednja in višja skupina pa se lotevata že težjih plesov, belokranjskih, gorenjskih in prekmurskih. Belokranjske in prekmurske noše so si kupili iz sredstev, zbranih z izvenšolskimi nastopi, v na-

črtu pa imajo še nakup gorenjskih noš. Morda je edino, kar jim še manjka, živa spremljava na harmoniko, saj zaenkrat vadijo in nastopajo ob glasbi z magnetofonskega traku.

Šolsko glasilo »Črno na bellem« je do sedaj bolj neredno izhajalo, a imajo trden namen, da bodo poslej pripravili vsaj po dve številki letno. Glasilo izdaja novinarski krožek, ki poleg tega sodeluje še z mladinskim tiskom in ga obvešča o dejavnosti na šoli. Omenimo naj še, da ima fotokrožek svojo temnico.

Dejavnost šolskega kulturnega društva ni zaprta za šolskimi durmi, ampak se uspešno vključujejo v krajevni skup-

nosti in bližnjih delovnih organizacijah ob raznih slavnostnih priložnostih in praznikih. Za ta sodelovanja so večkrat tudi nagajeni s sredstvi, ki jih porabijo za obleke za zbor in folkloro, za fotografski material in druge potrebščine pa tudi za tudi za izlete. Pevski zbor, ki je najaktivnejša skupina, gre vsako leto za pet dni na morje. Največja želja pevskega zbora pa je, vrtniti obisk pevskega zbora iz Prage. Glede na to, da so pevci zelo pridni in da sodelujejo vsako leto na številnih proslavah, med drugim tudi na komemoraciji na Žalah 1. novembra, lahko upajo, da se jim bo želja prav kmalu izpolnila.

M. B.

V BEŽIGRAJSKI GALERIJ

Razstavlja Dušan Lipovec

Mladi akademski slikar Dušan Lipovec je letos že četrti umetnik, ki razstavlja v Bežigrasjski galeriji in ne živi v Ljubljani. 21 slik, ki jih predstavlja bežigrasjskemu občinstvu, ga izdaja, od kod prihaja. Na večini njegovih pokrajinskih slik zaznamo mestece pod kamniškimi alpami - Kamnik.

Dušan Lipovec je rojen Kamničan. Na ljubljanski likovni akademiji je študiral pri profesorju A. Jemcu, po diplomi leta 1977 pa je šel na študijsko izpopolnjevanje v Kanado. Doslej je imel tri samostojne razstave, v študentski galeriji - ŠKUC v Ljubljani leta 1975, leta 1977 v Kamniku v Galeriji Veronika in letos v Jelovškovi galeriji. Sodeloval je na več skupinskih razstavah po Sloveniji in na Hrvaškem.

Slike, ki jih predstavlja v Bežigrasjski galeriji so krajine, v večini primerov z istim motivom, ki pa se ga slikar loteva na različne načine in to precej uspešno.

Razstavo slik Dušana Lipovca si lahko ogledate do sobote, 22. decembra, vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Kulturne novice

Razstava olj, gvašev in risb akademskega slikarja Leona Korporca - razstava je bila novembra v Bežigrasjski galeriji - je dosegla velik uspeh. V treh tednih si jo je ogledalo čez 1600 obiskovalcev, ki so v knjigo vtisov zapisali mnogo pohval tako avtorju, kot galeriji, ki je pripravila to razstavo. K najboljšemu obisku od vseh letošnjih razstav so gotovo prispevale tudi ugodne kritike v javnih občilih.

Mladinci delovne organizacije Lesnina so pripravili ob Dnevu republike v novih prostorih na Parmovi 53 proslavo, v kateri je nastopila njihova recitacijska skupina z manjšim recitalom, zbor tozda Sopota iz Radeč in Andrej Šifrer. Poleg tega so v mali sejni dvorani postavili, v sodelovanju z Bežigrasjsko galerijo, razstavo partizanskih grafik akademskega slikarja Iva Šubica, ki je letos prejel Prešernovo nagrado.

Tudi v Krki so ob prazniku republike pripravili razstavo. Otvoritve razstave del Franca Novince, akademskega slikarja iz Godešiča pri Škofji Loki, se je poleg nekaj več kot sto delavke te delovne organizacije udeležila tudi himalajska odprava, ki je letos osvojila streho sveta. Kakšna je streha sveta, pa so si delavke lahko ogledale neposredno iz Novincevih risb in akvarelov, ki so nastajali med njegovim bivanjem z odpravo na Himalaji. O sami odpravi je povedal nekaj besed zdravnik dr. Evgen Vavken, ki se je tudi zahvalil delovni organizaciji za sodelovanje, predstavil je tudi vse Himalajce. Franc Novinc je povedal, kot jih je predstavil v Krki in da je bilo težko slikati na takih višavah. Razstava bo odprta do 27. decembra.

Jubilej Franceta Smoleta

V Družbenem domu Stadion so pripravili samostojno razstavo akvarelov bežigrasjskega slikarja-samorastnika Franceta Smoleta ob njegovi 70-letnici; pokroviteljstvo je prevzel bežigrasjski sindikalni svet.

France Smole se je rodil v Kočevju, živi pa v Ljubljani. S slikarstvom se ukvarja že od leta 1930. V začetku njegovega slikarstva je bil njegov mentor sedaj že pokojni profesor kočevske gimnazije Jože Pungartnik. Najpogostejša slikarska tehnika Franceta Smoleta je akvarel, lotil pa se je tudi slikanja v temperi, olju in gvašu. Kot motiv najraje upodablja pokrajino. Za seboj ima 35 skupinskih in 16 samostojnih razstav. V skupinskih razstavah je svoja dela večkrat predstavil tudi v Bežigrasjski galeriji, skupaj z bežigrasjskimi amaterji in s člani ljubljanskega Društva samorastnikov, katerega predsednik je že od ustanovitve; društvo bo prihodnje leto praznovalo 10-letnico svojega ob-

stoja. Sodeloval je tudi na številnih slikarskih kolonijah od leta 1973 dalje po širši in ožji domovini, pa tudi v tujini. Štirikrat je sodeloval na Ex tempore v Piranu, trikrat v Seliščih pri Vidmu ob Ščavnici, kjer je bil na 2. in 3. srečanju tudi organizacijski vodja.

O njegovem delu je gorenjski umetnostni zgodovinar dr. Cene Avguštin zapisal, da je slikarstvo Franceta Smoleta eden tistih dosežkov na področju samorastniškega slikarstva, s katerim so se slikarska prizadevanja te vrste znašla na sorodni ravni s slogovno podobno usmerjenimi profesionalnimi dosežki in ponesla ime našega likovnega ljubiteljstva na samo po naši deželi, temveč tudi čez njene meje.

Na otvoritvi razstave je nastopil mladinski ansambel Kulturno-umetniškega društva Stadion. Razstavo si lahko ogledate do 24. decembra vsak dan v avli Družbenega doma Stadion, Staničeva 41.

M. B.

FRANC ŽIBERT:

Vzornik mi je vsak dober glasbenik

Ob nedavni kulturni prireditvi, namenjeni našim upokojenecem, je bila prav gotovo osrednja in umetniško najbolj doganana točka solističen nastop harmonikarja Franca Žiberta. To ni bilo igranje v slogu Slavka ali Avennikov, pač pa virtuozno muziciranje - skratka resna glasba; nekaj kar pri nas ne slišimo vsak dan.

»Slišali smo, da se vaš način igranja razlikuje od tistega, kakršnega smo vajeni poslušati. Je torej kakšna bistvena razlika med harmoniko kot solističnim koncertnim instrumentom in harmoniko, kot jo je vajeno naše kranjsko uho?«

»Razlika je velikanska. Predvsem je treba vedeti, da skladatelji v preteklosti niso pisali za harmoniko, saj je bila kot solistični in koncertni instrument vsekoli odrinjena, posebno še pri nas, kjer smo njeno vrednost bagatelizirali v duhamorni narodnozabavni glasbi. Vsekakor je res, da je harmonika v rokah pravega mojstra nenavadno vsestransko sredstvo za izražanje glasbene umetnosti, pri čemer imam v mislih resno glasbo, denimo Scariatija. Po drugi strani pa so šele pred kratkim odkrili harmoniko kot instrument za koncertno muziciranje in vse več je skladateljev, ki danes pišejo resno glasbo zanjo. Pa še ena velika razlika je med koncertnim in narodnim muziciranjem - znanje, teoretično in praktično, ki ga mera obvladati koncertni harmonikar za razliko od vaškega godca, ki se je po posluhu naučil raztegovati meh.«

»Kaj počnete, kadar ne poučujete, kratkohlačnikov« na glasbeni šoli Franca Šturma tu na Črnučah?«

»Predvsem veliko vadim in študiram, ker sem absolvent pedagoškega oddelka glasbene akademije. Pedagoškega zato, ker pri nas v Ljubljani niti drugje v Jugoslaviji še nimamo oddelka za študij harmonike na visoki stopnji. Prav zato upam, da bom v kratkem lahko odšel na dodaten študij v inozemstvo, kjer bom lahko diplomiral na harmoniki na akademski ravni. Po drugi strani sem nekaj že posnel za radio, obljubil so mi še dodatna snemanja. Koncertiral sem v Ljubljani, v Krškem, v Beljaku in Celovcu, sodelujem pri folklorni skupini Tine Rožanc, za »težo« pa igram pri Blejskem kvintetu.«

Ob koncu razgovora nam je Franc Žibert zaupal, da se misli po končanem visokošolskem študiju posvetiti pedagoškemu delu, saj ima poučevanje mladine za svoje najprijetnejše opravilo in po njegovem ni lepšega uspeha kot to, da učenec samostojno in ubrano raztegne svoj meh.

TADEJ BRATOK

